

synes jeg, man belaster disse Kommuner paa en uretfærdig Maade.

Forholdet er jo det, at Staten, hvis Banen giver et driftsmæssigt Overskud, har Krav paa at faa sin Andel i dette til Dækning af Forrentningen af den Anlægs-kapital, som Staten har anbragt i disse Baner, og hvis de derudover kan give et Overskud, ja, saa har Staten ogsaa Krav paa dette. I Loven om nye Jernbaneanlæg af Maj 1908 staar i § 11, at „i Eneretsbevillingerne bliver der at optage Bestemmelse om hvorledes Spørgsmaalet om Nettoudbyttets Beregning skal finde Afgørelse“. Der staar endvidere i samme Lovs § 14, at af „den Værdistigning, som tilføres de Ejendomme eller Grunde, der nyder godt af Jernbaneanlægget, bliver der at svare en Afgift til dem, som udreder Anlægsudgifterne“. Altsaa, det er her i Loven fastslaaet, at Staten skal have sin Part af det Nettoudbytte, der kan blive. Men man har ikke i Loven anført noget om, hvorledes Statens Stilling vilde blive, hvis der fremkom et Underskud. Paa det Tidspunkt, da denne Lov blev givet, var der vistnok ingen Privatbaner her i Landet, der gav Underskud. Senere har dette Forhold forandret sig af forskellige Aarsager, dels den stærke Udvikling i Automobiltrafikken, dels den stærke Fordyrelse af Brændselet, og der kan være andre Aarsager, der spiller ind her.

Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa, at i Overensstemmelse med de Paragraffer, jeg nys har oplæst, er der en Bestemmelse i de Eneretsbevillinger, som gives ved Anlæg af Privatbaner. Bestemmelsen findes i Eneretsbevillingernes § 15. Den Eneretsbevilling, jeg her staar med, gælder for Kolding Sydbaner, men jeg har set andre Eneretsbevillinger, som er affattet paa ganske samme Maade. Der staar: „For Statskassens Bidrag til Anlæg efter foranstaaende bliver der af Bevillingshaverne at udstede særlig Forskrivning, ifølge hvilken Statskassen for sit Bidrag nyder samme Ret som de almindelige Bidrag fra Kommunerne.“

Det Ændringsforslag, jeg har stillet, svarer hertil, navnlig Indledningen. Forslaget lyder saaledes: „For Statskassens Bidrag til disse Jernbaneanlæg bliver der af Bevillingshaverne at udstede særlig Forskrivning, i hvilken Statskassen for sine Bidrag nyder samme Ret som de andelshavende Amts-, By- og Landkommuner til at faa Del i eventuelle Overskud og har samme forholdsmæssige Pligt til at deltage i de

enkelte Baners Underskud, hvis saadanne forekommer.“

Den ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen, fraraadede dette Ændringsforslags Vedtagelse, idet han gjorde gældende, at hvis man vedtog det, vilde man maaske derved hindre Vedtagelsen af disse Jernbaneforslag. Ja, jeg er vel vidende om og maa meget beklage, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder modsætter sig mit Ændringsforslags Gennemførelse, og at han meget stærkt har paavirket ærede Medlemmer af Udvalget til ikke at tiltræde det. Den højtærede Minister sagde, at herved indføres der et nyt Princip, og denne Betragtning kan jeg for saa vidt tiltræde, som der ikke i Loven og ikke i Praksis hidtil har været en Ordning, hvorefter Staten tog Del i Underskuddet. Naar man indfører et saadant nyt Princip, vil man maaske spørge: Hvilke Følger kan det faa, at Staten skal deltage i eventuelle Underskud af private Baner? Bliver det ikke en saa stor Sum, at man derved belaster Statens Budget saa haardt, at det vil være uforvarligt for den høje Rigsdag at vedtage et saadant Forslag? Jeg har undersøgt disse Forhold, fordi jeg var paa det rene med, at Spørgsmaalet vilde blive rejst fra anden Side, og jeg skal oplyse, hvorledes Forholdene vil blive, hvis en saadan Ordning havde været gældende for Finansaaret 1922—23.

For Hjørring—Aabybro-Banen, der har et Underskud af 35 559 Kr. 69 Ø., vilde Staten faa en Udgift paa 17 779 Kr. — jeg ser bort fra Ørene. Hjørring—Hørby-Banen har givet et Underskud paa 18 193 Kr. 94 Ø.; her vilde Staten faa en Udgift af 9 096 Kr. Varde—Nørre Nebel—Tarm-Banen har haft et Underskud paa 15 037 Kr. 72 Ø.; her vilde Statens Bidrag til Dækning af Underskuddet blive 7 518 Kr. Aarhus—Hammel—Thorsø-Banen har haft et Underskud paa 18 456 Kr. 05 Ø.; her vilde Statens Bidrag til Dækning af Underskuddet blive 9 233 Kr. Horsens—Bryrup-Banen har haft et Underskud af 8 976 Kr. 98 Ø.; Statens Bidrag til Dækning af Underskuddet vilde her blive 4 488 Kr. Vejle—Vandel—Grindsted-Banen har et Underskud paa 47 990 Kr. 79 Ø.; Statens Andel i Underskuddet vilde blive 23 995 Kr. Kolding—Egtved-Banens Underskud har været 89 921 Kr. 55 Ø.; Statens Bidrag til Dækning af Underskuddet vilde blive 44 960 Kr. Kolding Sydbaner har haft et Underskud paa 65 984 Kr. 17 Ø.; Statens Bidrag vilde blive 32 992 Kr. Hørve—